

go jutro me prebudi iz sladkega spanja strašno grozno, in sicer čisto v bližini nad mojo glavo.

„Bog pomagaj!“ sem viknil in planil pokonci. Takrat pa sem z vso silo zadel z glavo ob pod kadi, da je ista kar odskočila. Kmalu sem se zavedel, kje sem in poslušnil par hipov, kaj pride sedaj. Gromeenje po kadi je hipoma utihnilo, namesto njega pa sem čul nerazumljivo ječanje, kakor da bi kdo klical na pomoč. Takoj sem spoznal svoj položaj in najpametnejše se mi je zdelo, da jo čim prej odkurim. Privzdignil sem kad, da se je ropotaje prevrnila preplašeni vratarici pod noge. Le-ta je vsa trda od smrtne groze stala zraven; tolkač, s katerim je iztepala preprogo na kadi, ji je padel iz rok in samo globoko sopihanje je bilo čuti. Bil je zelo smešen prizor, gledati to obilo žensko bitje v takem stanu, žal, da ni bilo časa za to. Kajti debela njena roka se je naenkrat iztegnila po iztepaču in brez dvoma bi bil ta že v naslednjih trenutkih padal po moji hrbi, ako bi ne bil kar moč hitre pobral svojih krač in se zgubil na ulici.

Tistega dne so prinesle graške „Male Novice“ na celi strani karikaturu (sliko) tega prizora pod naslovom: Tat v kadi. V posebnem opisu pa se je z vso uredniško resnobo opisoval ta strašni dogodek. Vsa Griess-ulica se je veselila, da se je brez škode iznebila tatu. — Ali to veselje gotovo ni bilo tako odkritosrčno kakor je bilo moje, da sem se brez škode iznebil hude ženske.

## ORLI.

**Telovadni tečaj Orlov, kateri se je vršil zadnje dni meseca grudna minulega leta, je bil precej dobro obiskan. Samo štajerski odseki so bili to pot mlačni. Tečaj je priredil vadiateljski zbor zveze Orlov v Ljubljani. Predsednik zveze Orlov, brat dr. L. Pogačnik, je z ognjevitimi in navduševalnimi besedami otvoril tečaj. Vadile so se pred vsem članske proste vaje za letošnje leto (1914); vadil je iste brat M. Peterlin z le njemu lastno potrpežljivostjo in pa vstrajnostjo. Istotako je vadil brat Peterlin nove vaje s palicami, katere bodo na letošnjih prireditvah tvorile novo zanimivo točko. Nadalje so se vadile tudi enotne vaje za naraščaj in poleg vadiateljskih prostih vaj orodna telovadba. Orodno telovadbo je vodil brat A. Dostal. Poleg tega so se vsaki dan vršila še tehnična predavanja o telovadbi in predavanja o prvi pomoči pri nezgodah. Predavali so brat Peterlin, med. dr. Primšar, med. dr. Jerše, dr. Virant, in o važnosti naraščaja brat Pirc. Tečaj se je zaključil na dan starega leta točno ob 12. uri popoldne. Po iskrenih besedah predsednika zveze Orlov, brata dr. Pogačnika, so se razšli načelniki in vadiitelji orlovske organizacije po širni slovenski zemlji. Popoldne so udeleženci tečaja spremili v kroju pok. dr. Žitnika k večnemu počitku.**

**Telovadci mariborskega okrožja Orlov, pozor!** Od božiča do novega leta se je vršil v Ljubljani telovadni tečaj zveze Orlov, ki je bil obvezen za vse odseke. Vsi odseki so bili na tečaj pravočasno opozorjeni in tudi zadnja „Mladost“ je prinesla tozadevno pravočasno objavo. Izmed odsekov Maribor, Hoče, Slivnica, Ptuj, Ormož, Središče in Ljutomer se je udeležil tečaja samo mariborski odsek po dveh vadiiteljih. Ker so vaje precej težke in je treba misliti na večje nastope v letu 1914, prosimo bratske odseke v Hočah, Slivnici, Ptuj, Ormož, Središču in Ljutomeru, da se pravočasno obrnejo na vadiateljski zbor mariborskega Orla, da pošlje isti enega vadiitelja vadič članske proste vaje in vaje s palicami in kjer potreba, tudi nove vaje za naraščaj. Odseki naj povrnejo vadiateljem vozne stroške. Ostali odseki pa se naj obrnejo na vadiateljski zbor celjskega okrožja Orlov v Celju. Povdarjamo, da se članske vaje, ki bodo tuintam povzročale nemale sitnosti, ker se morajo vaditi eksaktno (natančno) in navašiti na godbo, ne bodo tako hitro navadile. Vsled tega je nujno potrebno, da imenovani odseki, katerim bomo poleg tega oglasa poslali še okrožnice, poskrbijo, da bo vsak odsek do konca aprila ali vsaj do srede meseca maja izvajal letošnje članske vaje in vaje s palicami brez napak. Na zdar! — Načelstvo mariborskega okrožja Orlov.

## Dekliški vrtec.

**Narodna noša.** Torej vendar enkrat narodna noša! Ja, me ženske smo že take sebičnice, hočemo, da se zmiraj o nas govori in piše. Popolnoma prav dam dopisovalki Mariji Antoniji, da začnimo najprej z rutami, ter odložimo te neokusne rumene. Nič ne bode človeka tako v oči, kot če vidi svež, mlad obraz, zavil v rumeno ruto, ki je še vrh tega „namalana“ z najraznobarvnejšimi cvetlicami. Za črnolase je v najhujšem slučaju že še, ampak blondinke in oporel obraz, pa — rumena ruta. Kako vse drugače učinkujejo druge barve, najprej seveda bela, a vsake se prej oklenite kot rumene, ki še praktična ni; saj moramo tako paziti, da pri pranju barve ne žmeni ali je solnce ne vzame. Jaz si že ne kupim nobene več! — Sedaj pa še vedno ne znamo, kake vrste in barve bodi naša narodna noša. Poslušajte, kaj vam danes povem: Ker vedno in vedno mislim na kroj, se mi je celo ponoči o njem sanjalo. Videla sem v sanjah krasno oblečeno Slovenko in jo hočem tudi vam popisati, posebno za sestričice Podravčanke. Imela je modro krilo, iste barve kot modriž (nekateri pravijo plavica, kar pa ni lepo), bilo je volneno in zgoraj v kozice vrezano, segajoče blizu gležnjev, modre iz istega blaga in

h krilu prišit, a zgoraj okroglo ali 4oglato izrezan. Rokavce je imela iz finega, mekega belega platna, in sicer široke, nabrane rokave, pri pesteh aela vezena manšeta, z dvema gumboma za zapeti. Ovratnik lepo zapet in tudi navezen; vezenina lahko okrog vratu zložena. Okrog vratu je imela črn zametast trak s križcem, a jaz imam srebrno verižico s križcem. Predpasnik bil je svilen, o kako je bil lep! Bil je temno-vijoličast, pa barve je spreminjal, pa v kozice (cvikli) vrezan in zgoraj nič nabran, in trakove je imel iste barve. Okrog vratu je imela lepo rdečo svilen ruto, posejano z raznobarnimi rožicami. Pa kako lepo je imela zavezano! Ruta ni segala popolnoma do vratu zadaj, ampak bila je pripeta za modere, čez rame so visele franže in 2 konca rute 4ta se stikala spredaj ob pasu, kjer je bila pritrjena nad predpasnikom za krilo ali modere. Nogavice je imela rdeče, a jaz hočem bele, ker ne ljubim kričečih barv. Čevljički so bili nizki s 5 cm visokimi petami; tudi jaz hočem take. Kaj je imela za pokrivalo, pa vam ne morem popisati, ker mi je prikazen prehitro izginila. Torej še sama ne vem, ali naj denem pečo na glavo, ali avbo. Ko se bom odločila, vam povem. To se bo prijeto sivalo in kar veselim se, da bom začela odsele dekleto šivati narodne obleke in ne te našemljene polmestne, polmečke obleke, kamor moram večših na željo deklet našiti najraznovrstnejših trakov, čipk, gumbov, da mislim večkrat, da imam mavrico pred seboj. Od kod to izhaja? — V narodu samem še živi fantazija živih barv, kakoršne so bile prej narodne noše. Kričeče barve pa nikakor niso umestne in prikladne za meščansko obleko. A da bi ljudstvo kot tako to razločevalo, bi bilo seveda malo preveč zahtevano. Torej nazaj k noši naših mamje! Pri meni so si že vsa dekleta pevškega zbora naročila narodno nošo, ker je g. pevovodja odločno zahteval, da nastopijo v noši. Oh, ko bi bili vsi gg. pevovodje tako odločni! Meni se kar sline cede po lepi narodni noši, ali vam ne? Torej pa tekmuje z našo Margečko iz Priekije.

**Iz mojega dnevnika.** Cestokrat zvečer, ko se mi ne ljubi iti spat, vzamem najraje svoj dnevnik in prebiram, premišlujem in se zatapljam v spomine in dogodke prešlih dni. Toda na misel mi ni prišlo, da bi vzela kak spomin iz njega in ga dala v svet, dokler nas ni spomnila naša Pepca, ki čestokrat iztakne kako novo stvar. Evo vam, tudi dragi čitatelji „Našega Doma“ nekoliko podafkov iz mojega dnevnika. Meseca januarja 1914: Šest dni, ljubi dnevnik, se nisva videla, zato pa so tudi prazne strani teh dni. Bila sem na občiski pri znanjih nekoliko ur od našega kraja. Prvi dan je bilo še precej dobro, toda naslednji dnevi so se mi zdeli grozno dolgočasni. Kakor cela večnost so bili ti dnevi, čeravno sem imela vsega, kar sem si želela. Samo eno sem pogrešala. Tebe, dragi „Naš Dom“, ni bilo. Vedela sem sicer, da se vrnem kmalu domov, da skoraj zagledam rodno zemljo in hišo, saj nisem priklenjena na ta tuji kraj, vendar sem bila otožna in hrepenela sem po ljubem, znanem domačem trgu in po tebi, draga, prijazna hišica. — In danes, glej, sem zopet pod tvojim ljubeznivim okriljem. Kako mi je v tebi mirno srce, kako vesela duša. Mislim si, kako bi bilo z mano, ko bi te morala, dragi „Naš Dom“, ostaviti za en mesec, za leto, morda še za dalje časa? Ne, jaz bi ne mogla drugje živeti. Kako pa mora biti nekaterim pri sreči, ki te zapuščajo in drviijo v svet, od koder se dolgo, dolgo ne vrnejo, nekateri te popolnoma pozabijo, drugi se te celo sramujejo? Kako sree morajo vendar taki imeti? — Meseca februarja 1914: Moji znanki, trgovčeva Mira in Slavka sta me naprosili, da pridem popoldne in jima pomagam pri nujnem ročnem delu. Delale smo pridno, po končanem delu pa je bilo na dnevnem redu najprvo petje. Slavka je sedla h glasovirju, medve z Miro pa sva peli. Danes sva se naučili prvo melodijo pesmi: „Rasti, rasti rožmarin...“, ko sva se naveličali petja, potem pa k pripovedovanju. (Me imava hamreč navado, ali bolje rečeno, nalogo, da vsak dan druga nekaj pripoveduje, bodisi kako povest ali kak dogodek iz svojega življenja.) Danes je bila vrsta na meni. Pripovedovala sem jima o svoji hudomušnosti, ki sem jo bila naredila svoj čas v šoli. Učitelj nam je razlagal fiziko. Vse je bilo mirno in vse smo napeto poslušale razlagalca. Toda, kot da bi mi jo sam ta „črni“ prinesel, zagledam na klopi pred seboj šivanko. Pridem jo z roko in zabodem jo neusmiljeno svoji, spredaj sedeči součenki v hrbet. Kot bi jo pičil gad, je z glasnim kričom skočila s sedeža. Učitelj je takoj vedel, da je bilo zopet to moje delo in me vprašal, kaj sem ji stori-la tako strašnega. Jaz sem seveda takoj priznala ta svoj „zločin“. Za kaznen me je postavil v „kot“, v zapisnik pa je napravil „piko“. Zvonec je zazvonil, z glasnim ropotom so se začele učence pripravljati na odhod. Ostala sva naposled sama z učiteljem, ki mi je rekel, da L me najraje zapri čez poldan v kako luknjo — „toda za danes ti odpustim. Ne vem, kaj naj začnem s teboj, razposajenosti, ki jih zadnji čas unganjaš ti, niti ne počenja noben fant. Glej, da se pobiljša.“ Izpustil me je, jaz pa sem odšla z obljubo — seveda sama pri sebi — da se ne pobiljšam in da za drugi dan iznajdem spet kako novo salo. Vedela sem, oziroma vsi učenci in učence smo vedeli, da naš dobri učitelj ni tako strog, da bi kaznoval vsako razposajenost. Bil je sam velik humorist in prijatelj šal, zato ni bilo dneva, da ne bi povedal on kaj „okroglega“ ali pa storil kateri učence kaj hudomušnega. Ljubili smo ga vsi, ljubili on nas, zato se ga gotovo vsak njegov učence rad spominja, kakor se ga spominjam jaz, ki kaj rada pripovedujem kak dogodek iz ljubih

in nezabnih šolskih let. — Prihodnjič kaj več iz dnevnika vaše Mare.

## Društveni glasnik.

**Sv. Peter na Medv. selu.** Polletno poročilo o delovanju Dekliške Zveze. Na poučnem sestanku dne 15. avgusta se je obravnavalo o narodni noši. Dne 12. oktobra je obhajala Zveza 5letnico svojega obstanka. V pridigi ob 10. uri so vlč. n. Gomilšek v nemali mladenke k posnemanju sv. Terezije v delu za časno in večno domovino. Po sv. maši se je vršilo slavnostno zborovanje ob veliki udeležbi domačih mladenk, pa tudi zastopnic dekliskih zvez iz celega okraja. Pozdrave je poslalo več dekliskih zvez. V začetku zapoje dekleta velegrajsko himno. Voditeljica Drogenik M. in tajnica Vehovar Ana nastopita v narodni noši in v dvogovoru poročata o petletnem delovanju naše Dekliške Zveze. Slavnostna govornica, gđc. Erna Razlag, burno pozdravljena, sporoči najprej pozdrave in častitke ptujskih mladenk, nato pa razloži globokosežen pomen Dekliške Zveze ter svari zborovalke pred liberalnimi organizacijami. Ko odpoje dekleta: „Slovenka sem“, deklamuje Mešiček N. s. Elizabete: „Naš vzor“, Verk Ema pa: „Slovenska dežela“. Vogrinec Urška iz Žetal prinaša pozdrave tamošnjih mladenk in sporoča, da se kmalu tudi v Žetalah ustanovi dekliska zveza. Šmarska mladenka Mar. Novak pa ocenjuje vrednost politične izobrazbe za žensstvo. Zadoni pesem: „Lepa naša domovina“. Vlč. g. župnik Gomilšek podaja nato še mnogo navodil za bodoče delo. Zadnja, pa jako važna točka, je bila posvetovanje zastopnic dekliskih zvez. Sklenilo se je, da morajo zveze v prihodnje redno prirediti shode in vplačevati udni; nadalje govornice izmenjavati, gojiti smisel za narodno nošo in vneto podpirati Slovensko Stražo. K sklepu se je zapela „Marijina pesem“. — Dne 10. novembra je bilo zopet zborovanje. Po pozdravu predsednice opominja č. g. duhovni voditelj članice k edinosti in skupnosti v delu za Dekliško Zvezo, priporoča dobre časopise, zlasti „Bogoljuba“, „Glasnik“ in „Naš Dom“ ter povdarja pomen domačih knjižnic. Hajnšek M. deklamuje: „Naš čolnič se ziblje v pristan“. Verk Ema govori o pogumu in navdušenosti, Mešiček Neža nas v lepi deklamaciji svari pred tujino in govori o nečimernosti v obleki, Drogenik N. Prednaša: „Pogled v nedolžno oko“. Vlč. n. duhovni voditelj zaključni shod s pozivom na krepko delo tudi v prihodnje. Pod varstvom božjega Srca in Brezna-dežne, katerima smo posvetile našo organizacijo ob nje petletnici, upamo doseči pa v bodoče še lepše uspele.

**Studence pri Polčcanah.** Dne 25. prosinca je naša D. Z. s pomočjo bralnega društva vpriporila igro: „Skrivnostna zaroka“ v splošno zadovoljnost. Po končani igri je deklamirala Katarina Pirtovšek „Pozdravljen sveti križ“ in Amalija Turin „Moj mili dom in sv. Evharistija“. K sklepu zapoje igralke dve pesmi „Slovensko dekle“ in „Hej Slovenci“.

**Zreče.** Dne 26. decembra je imela D. Z. občni zbor za leto 1913. Po kratkem poročilu o živahnem delovanju v minulemu letu se je izrekla zahvala vrlim odbornicam, kot nelo malo priznanje za njih požrtvovalnost. K spondu so se pridružili: govornica, deklamacija in šaljivi dvogovor. Nastopile so: Lamut Barb., Orož Han., Orož Tonč., Golčar. Občni zbor je zaključil naš novi pevski zbor z mično pesmico „Ujeti pič.“ Naslednjo nedeljo, dne 28. decembra, je pa imela M. Z. svoj občni zbor z enakim spredom. M. in D. Z. se pa sedaj živahno pripravljata za večjo javno prireditve.

**Sv. Lovrena nad Mariborom.** Na Štefanovo je imela lovrenška D. Z. podučen shod. G. voditelj opiše misli, ki bi naj navdajale pošeno dekle sedaj, ko se je na Sp. Stajerju začela tako lepo mladinsko gibanje. Viktorija Žagar deklamira: „Slovenska sem!“ Zora Oder in tajnica Marija Hrastnik nam v dvogovoru dokazeta, da zasleduje D. Z. res vzvišene cilje. Blag. Marija Zink govori o delokrogu slovenske mladenke in o značajnosti. (Govor priobčimo.) Naša bogato založena knjižnica je začela delovati takoj po novem letu. — Dne 22. svečana se je vršil podučen shod tukajšnje D. Z. Preč. gospod župnik govori o namenu D. Z.: „Oskrbovanje dvojnega vrteca: duše in telesa.“ Wauer Rozina pozdravi v prisrčni deklamaciji zbrane članice, Elizabeta Huber govori: Nekaj spominov iz mojega bivanja v Bosni. Opisala nam je Bosno, njene prebivalce in njih običaje. Po tem zelo zanimivem govoru nas je še Marija Hrastnik z dvema šaljivima deklamacijama spravila v najboljšo razpoloženje, da smo se prav zadovoljne vrstile iz te nedolžne in koristne predpustne zabave.

**Smartin v Rožni dolini.** Živahno delovala je leta 1913 dekliska Marijina družba, ki obsega sedaj že čez 130 udov. Poleg večkratnih slovenskih nastopov v cerkvi in pri procesijah sme še imele vsak mesec po eno zborovanje v društveni sobi. Razven mnogih podukov, opominov in koristnih navodil našega duhovnega voditelja smo se tudi dekleta same vadile v javnih nastopih. Navduševalne govorce so imele: Videmšek Alojzija o sovražni-kih dekliskih srečeh; Pečnik Marija in Potočnik Marija; nekaj naukov slovenskim mladenkam; Pečnik Julka o pravem napredku slovenskega dekleta; Stravs Ludovika; Bodimo požrtvovalne; Mešič Neža; Šopek dekliskih čednosti; Ugrajšek Nežka; Naš zglej naj tudi druge vabi in drži. Deklamovale so: Brežnik J.; Slovenski svet — Marijin dom; Kok Tončica; Ker Marijo ljubim...; Kovač Ana; Moja mati; Videmšek Mica; Družbena pesem; Cigelšek Mica; Vera, upanje, ljubezen; Vravor Viljemina; Slovenski rod, tvoj dan je vstal; Dimec Micka; Dekliška budnica, in še nekatere izmed imenovanih, ki so nastopale po večkrat.

**Kozje.** Dne 28. decembra pretečenega leta je bil drug dekliski mesečni sestanek, na katerem so govornice: Vahčić Marija, Amon Roza, Maček Jozeta, Zlender Nežka, Rajgl Mailda in Maček Marija. V odbor D. Z., ki se je ta dan ustanovila, so bile izvoljene: Rajgl Matilda, predsednica; Maček Marija, podpredsednica; Zlender Nežka, tajnica; Vahčić Marija, blagajničarka; Brglez Antonija, knjižničarka. Na novega leta dan se je ustanovila M. Z., h kateri je pristopilo takoj nad 30 vrtil fantov. Odbor tvorijo: Pustivšek Mihael, predsednik; Valenčak J., tajnik; Maček Anton, blagajnik; Rajgl Franc, knjižničar. Kozjanska mladenka se je vzbudila in koraka za drugimi.

**Marenberg.** Četrletno poročilo o delovanju M. Z. Prvi mesečni sestanek je bil dne 14. septembra pri Sv. Janezu, kjer se bodo sestanki redno vršili. Drugi sestanek je bil dne 26. oktobra. Govorili so: č. g. kaplan o „nesrečnem izseljevanju.“ Sklenili smo si nabaviti oder za božično igro: „Pastirci na betlehemskih poljanah.“ Tretji sestanek smo imeli na sveti večer dne 24. dec. Pozdrav predsednika, petje, igra „Pastirci na betlehemskih poljanah.“ Deklamirala je Dorica Duhovnik pesem „Mutec osovski.“ Predsednik iz Ribnice, Franc Miklavc, nam je govoril bodrilne besede o vzajemnosti. S petjem se je zborovanje zaključilo.

se je kot tak udeležil izvolitve sedanjega papeža Pi-ja X. Rajni kardinal je bil dobrega in plemenitega srca. Lubeznjivo in ljudomilno se je vedel napram vsakomur in nobenega ni odpustil, ne da bi mu dal na pot tolažilno in prijazno besedo. Njegovi duhovniki so ga ljubili kot svojega očeta. V torek predpoldne je bil pokopan cerkveni dostojanstvenik, čegar življenje je bila nepretrgana nit skrbi za dobrobit cerkve in ljudstva. Za njim žaluje obširna solnograška nadškofija, h kateri pripada tudi naša lavantinska vladikovina. Učeni, pobožni in požrtvovalni sin in knez katoliške cerkve naj počiva v miru!

**\* Prevzvišeni knezoškof dr. Mihael Napotnik** se je udeležil pogreba kardinala Kačalerja v Solno-gradu.

**\* Iz šole.** Na dekliški štirirazredni ljudski šoli v Slov. Bistrici je razpisano mesto definitivne (stalne) učiteljice. Prošnje do 15. marca. Razpisano je tudi mesto nadučitelja na slovenski okoliški šoli v Ptujju. Prošnje do 12. marca. Obe šoli ste v II. plačilnem razredu.

**\* Osebna vest.** Sv. Marijeta pri Rimskih Toplicah. 70letnico svoje starosti je obhajal ob veliki slovesnosti v krogu sosednih gg. duhovnikov v ponedeljek, dne 16. februarja, tukajšnji upokojeni župnik, velezaslužni g. Edvard Janžek. Še na mnoga leta!

**\* Veličastna zmaga.** Naši pristaši so v mariborski okolici priborili naši stranki zopet lepo zmago. Pri občinskih volitvah v Pivoli pri Hočah so zmagali našinci po hudem boju v vseh treh razredih, kljub temu, da so mariborski in okoliški nemškutarji napeli vse sile, da bi spravili svoje v odbor. V naših vrstah vlada živahno delovanje, mi zmagujemo! Slava zavrednim; možem ob pobočju našega Pohorja!

**\* Wastian radi tatvine.** Zadnji petek je izročil deželni zbor mariborskega nemškega poslanca Wastiana okrajnemu sodišču v Gradcu, ki ga zasleduje zaradi tatvine po § 460.

**\* Deželni zbor štajerski.** Končno poročilo o zasledanju deželnega zbora se nahaja na zadnji strani.

**\* Osebnodohodninski davek.** Danes smo začeli prinašati „Navodilo glede osebnodohodninskega davka“ izpod peresa poslanca Piška. Opozorjamo one, ki so prizadete glede tega davka, da si številke, v katerih bo ta spis, shranijo.

**\* Brezobrestna posojila.** Posl. Terglav je posredoval radi brezobrestnih posojil vinogradnikom, ki se bodo dala prošnjikom, koji so vložili prošnje na visoko namestnijo v zadnjih letih. Na prošnje, ki so se vložile l. 1913, se bo oziralo v prihodnje. Umestno pa je, iste ponoviti. — Brezobrestna posojila so se letos zopet po večletnem odmoru nakazala vinogradnikom. V poštev je prišlo 185 posestnikov, ki so vložili svoje prošnje že leta 1910. Ti dobijo sedaj posojila v znesku 69.400 K in sicer jih dobi v posameznih okrajih: Brežice 9 posestnikov, Kozje 11, Sevnica 11, Šmarje 8, Konjice 8, Maribor 14, Slov. Bistrica 4, Ptuj 23, Rogatec 14, Ormož 33, Ljutomer 11, Gornja Ragona 24, Lipnica 12, Arnož 2, Radgona 1. — Poslanci S. K. Z. so zopet intervenirali pri grafu Claryju, c. kr. namestniku, in grafu Atmsu, deželnemu odborniku, da se hitro izplača cela svota 200.000 K za leto 1914, katera je bila obljubljena pri pogajanjih v predjesenskem zasledanju.

**\* Liberalna vsiljivost.** Iz Ptujja se nam piše: Veliko iztisov „Narodnega Lista“ so poslali v ptujski okraj. Dobili so ga tudi naši pristaši. Svetujemo, da ga vsi vrnejo. Pri vseh občinskih volitvah, ki so se vršile zadnji čas v ptujškem okraju, so štajercijanci in naprednjaki, oziroma slogaši, složno delali zoper nas. Ker so ti ljudje povsod zoper nas, zato proč z njihovim listom! Ptujski liberalnim advokatom pa povemo, da nam je znan slogaš, ki je štajercijancu nasvetoval nemškega advokata. Tako se ravna jo ti narodnjaki po geslu: Svoji k svojim!

**\* Baharija.** „Štajerc“ se v zadnji številki bje ob svojo denarnico, češ: „Mi smo mi, vsi listi pa, ki so bili proti nam ustanovljeni, so ali že v krtovi deželi ali pa na poti v njo. Uboga, napihujoča se žaba, pazi, da ne boš počila! Potem bi se še-le pokazalo, kako je s tvojimi notranjimi predali, v katerih je v resnici velika praznota in ostuden smrad. Vkljub svojim slavnim „15.000“ bi bil že davno poginil v ptujski mlakuži, ker vsi tvoji častitljivi petnajststisočeri „natis“ te ne bi mogli „potisniti“ na vrh, če ne bi venomer „potiskala“ Südmarka z velikimi mesečnimi prispevki, ki ti jih „stiska“ v roke. Judežev denar, namenjen za prodajo slovenskega naroda! V resnici „giftna krotka“!

**\* Korajža liberalcev** ali pred Nemci in nemškutarji se skrivajo liberalni „narodnjaki“ za peč, pač pa za volilno gorjačo nad „klerikalne“ Slovence. Iz Soštanja se nam poroča: Med glavne stebre liberalne stranke na Štajerskem se prištevava s ponosom Soštanj z okolice. Ta stebel se je pa zadnji čas začel nekaj krhati. Pred nedavnim časom se je posrečilo pristašem S. K. Z., izvitli iz rok liberalcem občino Topolšico, dasiravno so napeli liberalci vse sile, da bi rešili prvi razred. Poslali so učitelja Koroepe iz Soštanja voliti za slavnoznano Soštansko posojilnico in alarmirali dr. Vrečka iz Celja, da je prišel osebno gasiti, hočem reči voliti, a zaman. Upravičeno smo upali, da bodo tudi v Soštanju samem nastopali pri občinskih volitvah v isto gorečnostjo proti nemškutarjem kakor v okolici proti slovenskim bratom. Pa glej, kaj se je zgodilo? Prepustili so našim narodnim nasprotnikom vse 3 razrede brez vsakega boja; niso se brigali za imenik, in tudi volitev se niso udeležili.

fi. In kdo je sedaj kriv, da imajo občino zopet Nemci? „Slovenski Narod“ pravi, da duhovščina ni parabila „svojega upliva“. Ali se bodo Soštanjčani sami smejali, ko bodo to brali! Soštanj, pa duhovški uplivi: saj vendar Soštanjčani niso „klerikalci“, ampak odločni pristasi Narodno-napredne stranke, ki ne potrebujejo vostva duhovnikov. Če bi se hoteli Soštanjčani porigati za volitve, bi morali že sami začeti, saj bi tudi ne jemali „klerikalcev“ za kandidate, sledeč in pa duhovščini, kolikor voli v mestu, bi ostalo samo še to delo, da volijo napredne kandidate. — To-liko za sedaj v pouk in odgovor. Slednje vam pa-priporočamo, kadar bodo kake volitve v okolici, kapitulirajte se takrat, kakor ste kapitulirali v Soštanju.

**\* Slovesnica slovenskih vojvod.** Dne 18. t. m. bo minulo 500 let, odkar je bil habsburški vladar Ernest Zelezni na Gosposvetem prestolu slovenski ustoličen za slovenskega vojvoda Koroške. Obredi so vsakomur znani iz sotskih beril. Niso pa znani pravni pomeni teh obredov za Slovence. Izmed vseh avstrjskih, najbrž celo izmed vseh evropskih narodov, se edini Slovenci moremo ponasati, da so naši pra-edeje na koroškem nastavljali in zaprsegali svoje vladarje po narodno-kmečkem občaju in v našem slovenskem jeziku. Od kdaj izvira ta običaj, še vedno ni dognano. Nekateri zgodovinarji ga pripisujejo koroškemu vojvodu Ingu, ki je kot pokristjanjen vladar hotel na ta način odkloniti kmete, ki so med plemiči sprejeli krščansko vero. Zgodovinsko dejstvo je, da so izza najstarejše slovenske prošlosti do 15. stoletja na Kruskem gradu in na Gosposvetem polju naši slovenski predniki ustoličevali svoje kneze v slovenskem jeziku. Ako se tudi ne oziramo na pravni pomen obredov, ki so jih morda bavarski knezi uvedli iz samopasnih namenov, da izkoristijo slovenske kmete proti punitarskemu plemstvu, za nas je le važno, da so se obredi vršili v slovenskem jeziku. Na ta način ustoličeni knez je postal pravi slovenski vladar, ki je celo pred cesarjem in kraljem govoril v uradnih stvareh le slovensko. Zgodovinar Oarest piše, da se je to zgodilo zato, ker je bila Koroška prava slovenska dežela. Sicer se je tudi po vojvodu Ernestu Zeleznemu dolgo časa zarževal običaj, le izvrševal se ni več natančno. Slovenski koroški stanovci so tudi od njegovega naslednika Friderika III. zahtevali, da se podvrže slovenskemu ustoličenju, le na opetovane prošnje l. 1728 so deželni stanovci trdovratno zahtevali, da nje so mu prizanesli. Tudi od naslednikov Friderika so se morali dati ustoličiti, četuu le na površni način, ker se niso mogli naučiti slovenskih obredov in priseg. Deželni stanovci so naglašali, da bi opustitev ceremonij ne mogli zagovarjati napram svojim potomcem. Kaj pa danes nasledniki tako ponosnih slovenskih deželnih stanov? To je koroški deželni odbor. Kaj bi pač ta storil, ako bi se hotel obnoviti slovenski obredi na Gosposvetem polju? Pomenčeno je torisče najslavnije slovenske zgodovine. Kjer so knezi in vladarji slovesno pred tisoči plemstva in kmetov govorili in prisegali v slovenskem jeziku, tam uanes ni slišati slovenske besede iz ust domačina. Deželni odbor kot čuvaj starodavnih slovenskih pravic je ogradił knežji prestol z železjem, nad vhodom pa dal napraviti zasmehovalni nemški napis.

**\* Stoletnica največjega sina Hrvaške** in gotovo tudi največjega moža med Jugoslovani, znamenega celemu svetu, škofa Josipa Jurija Strossmayerja, se bo stavlja prihodnje leto. Strossmayer je bil rojen leta 1815 v Oseku. Gotovo bodo Hrvati stoletnico kar najslavesneje obhajali in se jim bomo tudi Slovenci po svojih skromnih močeh pridružili.

**\* Zakaj koroški Slovenci propadajo?** Dasiravno naše organizacije pridno skrbijo, da bi se koroški Slovenci utrdili na svoji zemlji in se vrlo deluje na političnem, izobraževalnem in gospodarskem polju, vendar se opazuje, da slovenski živelj na Koroškem polagoma nazaduje. To je povdarjal v nekem govoru dr. Rožič in je tudi omenjal vzroke propadanja. Ti vzroki so poučni tudi za nas štajerske Slovence in menda ne bo škodovalo, ako jih omenimo. Dr. Rožič pravi: Plemenstvo, gospodarsko, numerično koroški Slovenci nazadujejo, nazadujejo pa povsod tam najbolj, kjer se je ljudstvo udalo alkoholu. Alkohol je kriv, da je v ljudstvu premalo odporne sile, premalo narodne zavesti. Vzroki nazadovanja koroških Slovencev so razni: gospodarski, narodni, politični — glavni vzrok je pa gospodarska, politična bremoč Nemcev in posledica tega, da se čutijo koroški Slovenci majhne, da jim manjka poguma, odločnosti, narodne odporne sile. Zato je treba zanimanja, sočustvovanja, požrtvovalnosti, celokupnega slovenskega naroda. Povdarjal je velik pomen volilne geometrije za Nemce, povdarjal izgubo in krivico, ki se godi Slovincem po tej volilni geometriji. Nemcem so na razpolago vsa sredstva; razpolagajo z velikim kapitalom, pomagala jim vlada, državne in deželne oblasti. Slovincem pa dela ravno vlada največje krivice. Še je čas, da se reši koroške Slovence, treba je, v prvi vrsti, da pridejo zlasti oni do spoznanja in prepričanja, ki so v ta namen izvoljeni, da se mora boriti za narodne pravice. Sredstvo, da se reši to vprašanje — „koroško vprašanje“ — je mnogo, a prvo in neobhodno potrebno je, da nastopi z vso resnobo in mogočnostjo — slovenska delegacija (drž. poslanci). S. L. S. se pridno zavzema za Korošce.

**\* Dežela, kjer žganja ne marajo.** Ta čudna dežela je Norveška. Od leta 1894 imajo tam državno postavov, ki daje občinam pravico, odločiti, ali se naj v občini kuha in toči žganje ali ne. Vsaka oseba

moškega ali ženskega spola, ki je stara 25 let, ima pravico glasovati. Odločitev velja za pet let. Pred kratkim se je zopet vršilo na Norveškem tako glasovanje. Vspeli so: 1. Na deželi ni niti ene občine, kjer bi se smelo delati in točiti žganje. 2. V 23 mestih se je slo za to, da se točeje žganja prepove, poprej je bilo namreč dovoljeno; v 15 mestih je zdaj šnops propadel, v 8 so se zmagali prijatelji šnopsa. 3. V treh mestih se je slo za to, da se šnops dovoli, kjer prej ni bil dovoljen. A pametni Norvežani so odločili: ne! Tam so že zdavnaj spoznali tega sovražnika ljudske sreče in zdravja. Žganjarske kotle so Norvežani že prej sami odpravili. Kje smo še pa mi! Naši občinski odbori, naj si bodo katerekoli stranke, nimajo korajže, da bi se uprli proti novim šnopsar- nam in gostilnam. Če glavarstvo vpraša občino za mnenje, občinski očetje, navadno slepo prikimajo. In naši domači kotli! Vse povsod vidimo na deželi napise na hišah: N. N., lastnik kotla, Žganjarski kotli in šnopsarne so znamenja naše globoke teme in zaostalosti. Dokler bo šnops v deželi, je zastoj vse delo in upanje, da se zboljšajo naše razmere. Vsako šnopsu vdano ljudstvo je surovo, zabito, zapravljivo, si koplje samo svoj grob. — Sveta vojska.

**\* Španski kralj za kmetijstvo.** Listi poročajo, da je španski kralj dal natisniti za 25.000 frankov malih knjižic, ki govorijo o gospodarstvu, in te knjižice potem ukazal razdeliti med ljudstvo.

**\* Dvoletna vojaška služba.** Z ozirom na prihodnje nabore bodi omenjeno, da se mora vsakdo, ki hoče biti deležen le dvoletne vojaške službe, za to olajšavo pravočasno zglasiti, najkasneje pa pri na boru. Kdor to zglasitev opusti, ta izgubi tudi pravi co do dvoletne službe in mora služiti tri leta. — Kdaj se bodo pri nas vršili nabori, še ni natančno do- ločeno.

**\* Orožne vaje** — tudi po zimi. Ker je Rusija zvišala število svojega vojaštva, bodo Nemci rezerviste tudi po zimi klicali k vajam, da tako pomnože svoje mirovno stanje. Enako nameravajo orožne vaje po zimi vpeljati tudi pri nas, morda že letos.

**\* Nikar v Ameriko!** Kakor je razvidno iz raznih ameriških časopisov, je tam štrajh in brezdolje na dnevnem redu. Vsled tega je nastala splošna druginja v Združenih državah; in ne samo po mestih, tudi po deželi. Pa tudi ni upanja, da bi se položaj kaj kmalu izboljšal. Komisija na Ellis-Islan- du brez vsakega razloga izseljence zavrača, češ, da je Ameriko že prenapolnjena z ljudmi ter se boje, da še domačinom kmalu ne bo dosti kruha. Zato kličemo: Nikar v Ameriko! Kdor pa nikakor ne more o- stati na rodni grudi, bodisi vsled slabe, nerodovitne zemlje, ali iz drugih upravičenih vzrokov, naj se raje odloči, da ostane bližje svojega rojstnega kraja. Ker je v Bosni mnogo dobre in rodovitne zemlje, in nakup zemljišč mnogo cenejši, kot doma, svetovali bi, da bi se dotičniki, ki jim ni vsrajati doma, zavzeli za Bosno. Družba sv. Rafaela je v ta namen že naprosila razne osebe in družbe v Bosni, da nam ti gredo na roko pri nakupu zemljišč. Dobili smo tudi dovoljen tozadevni odgovor. Kdor se zanima za to, se naj obrne na Rafaelovo družbo v Ljubljani, Dunaj- ska cesta št. 29. I. nadstropje. (Glavna mitnica.) Tu dobi vsa nadaljna pojasnila in posredovanja — brezplačno.

**\* Letošnja ozimna kaže** na sploh jako dobro. Sicer je bila zima do sedaj precej mrzla, a ozimna žita so bila lepo pod snežno odejo, ki jih je obvaro- vala mrzloti. Le redkoma poročajo o pomrznenuju v letošnji zimi. Posebno dobro stoji ozimna pšenica in rž v Severni Ameriki, jako ugodna poročila prihaja- jo tudi iz Rusije, enako iz Nemčije in iz Angleškega. Balkan ima letos dobra ozimna žita, kar seveda pri- de bolj za ondotne države, da je svetovno trgovino, v račun. Pri nas je žitno stanje do sedaj ugodno. Par izjem seveda ne pride v račun. Kakor do sedaj kaže, lahko računimo na ugodno prihodnjo žetev, seveda ako ne pridejo vmes kake posebne uime, ki bi setve pokončale.

**\* Cene usnja** — so padle. Usnjarski kartel na Dunaju je sklenil znižati cene podplatov precej iz- datno.

**\* Zitne cene** zadnjega tedna. V zadnjem tednu so cene pšenice deloma poskočile, po rži se manj po- prašuje, ker ržena moka nima posebno dosti odjemal- cev. Cene buđimpeštanskega trga so bile sledeče: pšenica K 12.03 do 12.33, rž K 9.14 do 9.41, ječmen K 6.75 do 7.25, oves K 7.71 do 7.81, koroza K 6.69 do 6.77. Cene so za 50 kg. — Tudi cene na dunaj- kem trgu so skoro enake onim v Buđimpešti.

**\* Drevo izredne debelosti.** Ob potri iz Dola na Straški hrib stoji starodaven kostanj, katerega deblo obsega 12 metrov in se v njegovi votlini srednjevelik človek lahko počesto vzleknje. Ako bi mu bila oblika primerna, bi bilo to orjaško drevo, da ne kmalu takega.

**\* Tri starke zgoarele.** Mestna ubožnica v mestu Dancig je zgorela. Tri uboge starke v starosti 82, 34 in 87 let so zgoarele in so našli po končanem požaru le ožgane kosti.

**\* Dinamit ubil delavca.** Prijatelj nam poroča iz Zagorja ob Savi. V soboto okrog 10. ure dogodila se je dogodila v kamnolomu g. Birolle velika nesre- ča, ki je zahtevala 2 človeški žrtvi. Delavca Glavač Lenart in Sajovec Blaž sta izstreljevala skale z di- namitom. Pri tem pa sta, kakor se splošno sodi, pri- šla na neko nekaj dni staro duplino, iz katere baje ni bil dinamit popolnoma izstreljen, ter ondi zopet naprej vrtala. Naenkrat pa se je vžgal dozdevno prej ostali kos dinamita ter obadva delavca vrigel ka-

ke 4 metre visoko v zrak. Delavec Glavač, ki zapušča vdovo in 7 nepreskrbljenih otrok, je ostal na leu mesta mrtev in ves razmesarjen. Drugi delavec Sajovec je sicer ostal še živ, toda tudi ta je zelo poškodovan; zlomljena mu je ena roka in poškodovane imata oči, da ne bo nikdar več videl. Vsekakor bi bilo priporočati pri rabi dinamita malo več pozornosti.

**Dijaški kuhinji** v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: po 5 K: Jurkovič Martin, dekan, Lovrec Andrej, kaplan; 4 K: učiteljica Ivancič Nina; 3 K: kaplan Kos Mihael; po 2 K: tržan Dijak Fric, veleposestnica Marija Postružnik, šolski ravnatelj Robič Janez, učiteljica Robič Julijana, trgovca Sersen Franc, odvetnik dr. Stajnko, učiteljica Wessner Josipina; po 1 K: podobar in kamnosek Jakob Golobčič, učiteljica Herzog Leonida, lončar Kodiper M., trg. sotrudnik Gust. Ozmeč, čevljar Ozmeč Franc, sollicitator Fr. Pajnhart, tržan Jakob Rajh, kaplan Rezman A., klobučarica Ana Robek, uradnik Roman Röck, brivec Veselič Pero, trgovec Vrščič Srečko, učitelj Zacherl Fran; 42 v: učitelj Venigerholc Miroslav; 40 v: učitelj Mikl Ciril; vsi v Ljutomeru; Zacherl Minka, učiteljica pri Sv. Križu, 1 K; Rakovec A., gostilničar na Podgradju, 1 K; nabral na dvojni gostiji Dunaj-Slavič in Slavič-Ivanjšič na Kamensčaku K 10.52; na gostiji Trstenjak-Bruncič na Krapji K 2.50; dr. Medved 20 K; gostje na gostiji Lešnik-Horvat 8 K; gostje na gostiji Vinke Lončarič in Jul. Kocijan 15 K; gostje na zlati gostiji Franca in Franciške Strniša 9 K; kaplan Trinkaus 5 K; kaplan Franc Spindler 5 K; dr. Ivan Mlakar, stolni dekan, 200 K; kaplan Gorjup Peter 5 K; profesor dr. Leop. Poljanec 5 K. — Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero: Bog plati!

**Javna zahvala.** Zavod šolskih sester v Mariboru si šteje v prijetno dolžnost, se tem potem očitno zahvaliti slavnemu mariborskemu prebivalstvu za nepričakovano naklonjenost, s katero je iznenadilo sestre, ki so nedavno prosile miloščine za dobrodelne namene zavoda in šole. Vsak dar, vsako tudi najneznatnejšo žrtev iz prave krščanske ljubezni naj ljubi Bog blagim darovalcem bogato poplača tu in v večnosti!

**Vsakem brivcu** pošljem zastoj na nefrankovano — po naročilu tvornice za lysoform, dva ali štiri elegantna, pozlačena desinfekcijska aparata in zraven spadajoče table. Samo poštnino (70 vin.) plača prejemnik. Kemik Hubmann, Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

**Za spomladne setve** in okopavino je najboljšo gnojilo Tomaževa žlindra, če hočemo doseči obilen sad. Opozarjamo na današnji inšerat Tomaževa žlindre.

## Na delo za „Slov. Stražo!“

Štajerski Slovenci! Razširimo svoje obrambno društvo »Slov. Stražo!« »Straža« je že veliko storila za štajerske Slovence, osobito v zadnjem času, pa še ni našla na Štajerskem dovolj zanimanja in podpore. Koliko je še krajev v naši deželi, kjer ni nobene podružnice »Slov. Straže« pa bi lahko bila in bi tudi morala biti. Štajerski Slovenci, p o-lavimo 500 letnico ustoličenja koroških vojvod z ustanovitvijo novih podružnic našega obrambnega društva. V proslavo 500 letnice najmanj 50 novih podružnic!

## Mariborski okraj.

**m Maribor.** V soboto je v mariborski bolnišnici umrl gostilničar „pri grozdu“, g. V. Spacek.

**m Maribor.** Naši mestni očetje, ki se posebno odlikujejo po sovražstvu do Slovencev, „dobro“ gospodarijo. Mestni proračun za leto 1914 izkazuje 66,972 K 81 v primanjkljaja.

**m Sv. Peter** pri Mariboru. (Razne novice.) Naš prejšnji kaplan, č. g. Martin Tomažič, leži smrtno bolan v radgonski bolnišnici. Pretečeni teden so ga sprevideli. Gg. kolegom in sobratom ter vsem znancem se priporoča v molitev. — G. Jožef Lorber, naš priljubljeni in čistani župan, obhaja te dni svoj srebrni jubilej cerkvenega ključarstva. Za 25letnico mu je poslal preč. kn.-šk. urad kaj laskavo in dobrohotno pohvalno pismo. Naznanilo se je to že v cerkvi, a svesnost se bo obhajala še-le po Veliki noči. Mož, zvest veri, domovini in cesarju, je vreden, da se ga časti. — Na mnoga in srečna leta!

**m Pivola** pri Hočah. Naše občinske volitve so se vršile v lepem redu, dasiravno so si nemškutarji toliko prizadevali, razdreti našo slogo. Oskrbnik graščine Hausampaher se je tudi veliko trudil pri svojih podložnih, da bi volili v nasprotno stranko. Radi borovih vej in struicov se je žal marsikateri dober Slovenec dal zvoditi. Tudi pri neki pobožni vdovi so dobili nasprotniki pooblastilo, ker se je zbal graščinske komande. Tudi učitelj Gatti si je mnogo prizadeval, čeravno ga naša občina popolnoma nič ne briga. Pri gospej Radanovič je zbračil pooblastilo, a ker še mož živi, je bilo pooblastilo zavrnjeno. Zelo žalosten pa je bil krčmar Koren, ker ni mogel dati posilnencem svoje štimce. Izvoljeni so sledeči možje: za odbornike: Lebe Franc (župan), Trnjak Franc, Rečnik Janez, Breznik J., Krebs Jožef, Šunko Jurij, Grašič Miha, Peteršič J. in Visočnik Janez. Za namestnike pa: Bračko Andrej, Predan Fr., Ledinec J., Gorjup J., Fric Janez in Koren Stefan. Boj se je vršil skoro „na nož“. Naši so imeli v III. razredu 24, v II. 10 in v I. 4 glasove. Nasprotniki v III. 17, v II. 9 in v I. 3 glasove. Nemškutarji so se pred volitvijo veselili zmage, mi se je pa veselimo sedaj in kličemo: Pivola je bila in bo ostala slovenska občina. Živijo!

## Ptujski okraj.

**p Sv. Andraž** v Slov. gor. Predpustna veselica, katero je priredilo Katoliško slovensko izobraževalno društvo, je sijajno uspela. Domači pevski zbor pod vodstvom gosp. organista Domajnka, je častno rešil svojo nalogo. Prav krepko je udarjal tamburaški zbor od Sv. Antona. Zraven domačih govornikov je nastopil g. Poljanec od Sv. Antona. Burka: „Dva gluha“ se je prav dobro obnesla. Katoliško slovensko iz-

obraževalno društvo naj nam še večkrat priredi tako prijetno in veselo zabavo.

**p Sv. Andraž** v Slov. gor. Tukaj je bilo letošnji predpust poročenih 10 parov, neveste večina iz Marijine družbe. Vsem novoporočenim obilo sreče!

**p Sv. Urban** nad Ptujem. Gospodarsko bralno društvo je imelo dne 22. februarja v gostilni g. Ant. Klemenčiča predpustno veselico, katera se je prav sijajno obnesla.

**p Sv. Križ** pri Slatini. Naše politično društvo je imelo pretečeno nedeljo dne 1. marca pod vodstvom župana Roškarja svoj občni zbor. Kot govornik je nastopil urednik Fr. Žebot iz Maribora. Našim poslancem se je izreklo popolno zaupanje. Ogorčenje pa se je izreklo liberalni stranki, ki se je izrazila zoper obrtne olajšave na kmetih. — V nedeljo, dne 1. marca, smo imeli volitev župana. Izvoljen je zopet vrli dosedanji župan g. Smole. Svetovalci so tudi sami našinci. Nek liberalček, ki pa še niti 24 let nima, se je trudil, zanesti med naše može razdor, a jo je posteno skupil.

## Ljutomerski okraj.

**l Sv. Jurij** ob Ščavnici. V nedeljo, dne 1. marca, je imelo naše Bralno društvo svoj občni zbor v šoli. Novi odbor je sestavljen tako-le: Predsednik Štuhlec Franc; podpredsednik Horvat Franc; tajnik Kosar Ivan; blagajnik Golnar Ivan; knjižničar Kocbek Valentin; odbornika Jaušovec Janez in Plavec Alojz. Kakor je iz sedanjega odbora razvidno, bo društvo tudi za naprej hodilo vedno le po zažrtani poti, kakor dosedaj.

**l St. Jurij** ob Ščavnici. Umrl je v torek, dne 3. marca zjutraj dr. Ivan Klobasa. N. p. v m.!

**l Kupetinec** pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Tukaj je dne 29. prosinca umrla 68letna Marija Horvat. Rajna je bila priljubljena dleč na okoli. Naj v miru počiva!

## Slovenjgraški okraj.

**s Razbor** pri Slovenjem Gradcu. Dne 1. marca je tukajšnje Katoliško izobraževalno društvo imelo svoj redni občni zbor, kateri pa je bil nepričakovano dobro obiskan. Govoril je naš organist Fr. Čerič. Izvolil se je novi odbor in pristopilo je lepo število novih udov. Veliko škode je društvo prestalo lansko leto; zato pa se je letos še bolj oživilo.

**s Remšnik.** Tukaj se bode obhajal sv. misijon pod vodstvom č. gg. misijonarjev od sv. Jožefa pri Celju od 14.—22. marca t. l.

**s Muta.** Veselica se je obnesla na pustno nedeljo jako lepo. Prostorna gledališka soba je bila polna naših okolčanov. Tudi Marenberžani so nas posetili v lepem številu. Naša vrta dekleta so uprizorila: „Vestalka“ tako dobro, kakor smo od njih že navajeni. Igro so povzdignili rimski kostumi, ki jih je drage volje posodilo Dramatično društvo v Mariboru. Fantje pa so skrbeli za smeh, ker so igrali: „Poštno skrivnost“.

## Konjiški okraj.

**k Zreče.** Tukajšnja podružnica društva Slovenska Straža je 22. februarja imela občni zbor. Čuli smo, da šteje okoli 70 društvenikov. V minulem letu se je nabralo prispevkov okoli 120 K; poročilo omenja pohvalno tudi zbirke pri svatbah. Govornik iz sedstva obravnaval je vzgojni pomen društva ter nas vzpodbujal k vstrajnosti in poštvalnosti. Pevski zbor spremljal je glašovir. Dekleta so uprizorila šalolgro. Vse se je vršilo pohvalno vredno.

**k Bohorina** pri Zrečah. Tu je umrla mladenka Matilda Kovše, članica Marijine družbe, iz domoljubne hiše. Svetila ji večna luč!

## Celjski okraj.

**c Celje.** Z 10. marcom se prične zopet redna avtomobilna vožnja med Celjem in Ljubljano ter obratno, in sicer: 1. Odhod iz Celja ob 6½ uri zjutraj, prihod v Ljubljano ob 9½ uri dopoldne; 2. odhod iz Celja ob 2½ uri popoldan, prihod v Ljubljano ob 5½ uri popoldne ter ravno enaka vožnja iz Ljubljane proti Celju ob istem času.

**c Savinjska dolina.** Dne 2. marca je bilo v deželni zbornici dovoljeno posojilo mestu Gradec—Maribor v znesku 7,000.000 K, za napravo elektrike, katero namerava po jako nizkih cenah oddajati tudi občinam na Spodnjem Štajerskem. Tovarna se bo že letos pričela graditi nad Mariborom ob Dravi. Opozarja se županstva na Spodnjem Štajerskem, da ne sklepajo sedaj z zasebnimi podjetniki nikakršnih pogodb ter naj počakajo do zgotovljenja omenjene tovarne.

**c Gomilsko.** Pustna veselica, katero je priredilo Bralno društvo dne 22. svečana, je v kljub slabemu vremenu prav dobro uspela. Prav posebno hvale pa izreka Bralno društvo vrlim Braslovčanom, ki so se v ogromnem številu odzvali našemu povabilu.

**c St. Jur** ob Taboru. Umrla je dne 26. m. m. po večletnem bolehanju Franciška Hanžič v Ojstriški vasi. Zalujočemu možu, našemu uglednemu somišljeniku, in njegovi rodbini, v kateri je tudi rajne sin, č. g. bogoslovec Ivan Hanžič v Mariboru, naše srčno sožalje!

**c Rečica** ob Savinji. V nedeljo, dne 22. februarja 1914 se je poročil tukajšnji pekovski mojster in trgovec g. Ivan Faganel z Nežiko Plesnikovo iz u-gledne, posebno ljubiteljem naših gora, „turistom“, dobro znane vrle hiše v Logarjevi dolini. Bila srečna! Za Slovensko Stražo darovala ssta dva svata znesek 5 K.

**c Dramlje.** Meseca januarja se je poročil vrli fant (naš pristaš) g. Franc Kožuh, z gđc. Lizo Lamut iz Konjic. Na gostiji se tudi ni zabilo na Slovensko Stražo. Obilo sreče!

**c Mestinje.** Poročil se je dne 11. februarja vrli mladenič Jesenko Rok z gđc. Nežo Sel'go iz Zibike. Obilo sreče!

**c Smiklavž** nad Laškim. Na pustno nedeljo so se vrlo dobro izkazale naše mladenke v igri: „Lurška pastirica“. Težavne vloge so rešile na splošno zadovoljnost. Marsikateremu gledalcu so se poiskrile v očeh solze ginjenja. Naj jim bo na tem mestu izrečena zahvala za obilen trud! Obisk je bil nepričakovano številen in zato tudi blagajnik zadovoljen.

## Brežiški okraj.

**b Brežice.** Dne 25. prosinca je naše izobraževalno društvo priredilo gledališko predstavo: „Skriptiven zaklad“ in nato zelo zanimivo predavanje o Balkanu s skriptivnimi slikami. Mnogočast. g. dekan je povedal veliko zanimivega o zadnji vojski ter o stanju katoličanov na Balkanu, ko smo gledali prekrasne slike, posojene od apostolstva sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. V kratkem upamo dobiti tudi slike in govornika o „Sv. vojski“ zoper aikohol. — Kmečki sin Jožef Golčič, ki je že od začetka odbornik Izobraževalnega društva, se je poročil z vrlo mladenko Marijo Mojan. Bog daj srečo! — Bal'omo se hude povodni ob skopnenju letošnjega snega, pa nam je, hvala Bogu, prizanesla. — Kolika dobrota za našo šolsko mladež je bila šolska kuhinja zlasti to zimo, se vidi že iz tega, da je bilo v tem hudem mrazu razdeljenih nad 4200 toplih kosilc. Bog povrni vsem dobrotnikom in zlasti še blagim gospe in gospodičnam, ki so oskrbovale kuhinjo! — Dne 22. februarja je tukajšnji odsek „Sv. vojske“ imel poučni shod z govorom in deklaracijo. Priglasilo se je zopet nekaj novih članov. Le pogumno naprej!

**b Pišec.** Zlato poroko je obhajal dne 16. februarja t. l. odločen naš pristaš in vedni naročnik našega lista, gospodar Anton Kostevc v Podgorju. Značajnemu, delavnemu in za vse dobro mladeniško navdušenemu možu še želimo ob strani ljubeznive ženke in v veselje večinoma že preskrbljenih otrok, še mnogo srečnih let! Obenem je bila poročena tudi najmlajša hčerka Tončka z vrlim mladeničem Tončekom iz ugledne hiše Černečeve. Bila srečna!

**b Sv. Peter** pod Sv. gorami. „Slovenski Narod“ je prinesel v svoji številki dne 24. svečana površno poročilo o občinskih volitvah v naši nekdanji prisiljeni „napredni“ občini. Liberalni dopisnik počaštuje volilne agitatorje Slovenske Kmečke Zveze s priimki in psovkami, da si s tem olajša rane in bolečine zavoljo propada Narodne stranke; nas pa to samo vspodbuja k veselju in novemu življenju. Mi vprašamo dopisnika: Kdo pa je v Sv. Petru slavna in mogočna Narodna stranka? General dr. Kunej, nekdanji rudokop Jože Kralj, politično kričavi Franc Narat, socialdemokrat Gubina in pa obče „priljubljeni“ učitelj Gostinčar. Ta peščica ljudi hoče sedaj komandirati celo župnijo. Med temi voditelji so nosile tri šentpeterske dame do dneva volitve svoje glave hudo pokonci, sedaj hodijo potrte ter se najraje pokažejo samo na večer. Ta volitev je torej spremeni-la politično obliko St. Petra in Šentpetranov. General Kunej ni več general, temveč se mora zadovoljiti z navadnim imenom: propadli sotrudnik. Rudokop Kralj se je hotel politično prav visoko povspeti, pa smo mu rekli zavoljo njegovih trbovljskih političnih manir: ne boš, Kraljiček, si pa še tudi dosti premlad, da bi druge vodil! Čudovito se je obnašal pri teh volitvah tudi Anton Kunej iz Rajhenburga. Po volilnem lokalju je hodil, kakor agent za prevajanje ljudi v Ameriko, seveda poln vnetja in prepričanja, da zmaga Narodna stranka. Po izidu volitve pa jo je popihal žalosten, kakor s pogreba; mislimo, da bo drugič rajše ostal za pečjo. V slučaju, da dopisnik „Slovenskega Naroda“ ne pusti obrtnikov našega mišljenja pri miru, razložimo povesti o naprednjakih celemu svetu. Za sedaj omenimo: če je v resnici kdo po gostilnah goste napadal, je bil to edino član Narodne stranke, kojega ime danes ne pri-občimo. Kar se pa „treznosti“ tiče, bodo sedaj tisti narodnjakarji, ki bodo pri občini zgubili šarže, ali pa zaslužek, imeli priliko, vađiti se v „treznosti“ in biti drugim za zgled. Dozdaj namreč narodnjakarji še niso bili zgled treznosti in menda še tudi dolgo ne bodo, ker si morajo zalivati žalost nad propadom.

**b Sv. Peter** pod Sv. gorami. V „Slovenskem Narodu“ me nek surovež liberalne stranke porogljivo imenuje treznega. Ker dotični dopisnik nima nobene olike, mu tega ne zamerim. Svetujem pa mu, da naj rajši na sebe gleda in na svoje plote in zidovje, ki se mu podira pri hiši. Dotični dopisnik iz liberalne stranke (pri nas jo sedaj imenujemo zguba-stranka) se šteje za kmeta; pa kak kmet je to, če hoče kmetijo prodati? Zato naj rajši na sebe gleda, mene; pa naj čisto pri miru pusti. To je gotova istina, da se jaz sedaj boljše počutim, kakor poprej med surovostmi liberalne stranke. Zato kličem: Živela Slov. Kmečka Zveza! — Janez Planinc.

b Buče. V nedeljo, dne 22. februarja, smo ob veliki udeležbi ljudstva pokopali skrbno gospodinjino in blago mater Marijo Sinkovič, rojeno Debelak, N. v m. p.! — V ponedeljek se je pa poročil priden mladenič in posestnik v Bučah, Ant. Zlender, s kmečko hčerjo Marijo Prebil iz Verač. Na gostiji se je nabralo za Slovensko Stražo 7 K 30 vin. Lepa hvala!

## Boj za obstanek hmelja.

(Píše župan Florjan Rak.)

Na Bavarskem se je pojavilo pri hmeljarjih pričanje, da hmeljarstvo Avstro-Ogrske dela veliko konkurenco Nemčiji, ker se iz Avstro-Ogrske 43—70% tu pridelanega hmelja izvaža v Nemčijo. Hmeljarji na Bavarskem se pritožujejo, da njihova hmeljereja radi tega nazaduje in se tudi hmeljišča od leta do leta krčijo. Zato so zastopniki hmeljarjev v bavarskem državnem zboru dne 7. februarja zahtevali, naj se carina na hmelj, ki sedaj znaša za uvoženi hmelj 20 mark za 100 kg, zviša pri prihodnjih trgovinskih pogajanjih na 100 mark. Nasprotno pa so se zavzeli pivovarjarji in trgovci s hmeljem, da naj bi ostalo pri 20 markah, ker Nemčija je sama za sebe tudi država, ki izvaža hmelj, in če Nemčija napravi višjo carino na hmelj, se ne bo hmelj iz Avstro-Ogrske uvažal v Nemčijo, bo pa potem nemški hmelj, ki se izvaža na vseh ogljih in koncih, naletel vsepovsodi na avstro-ogrski hmelj, ker si bo Avstro-Ogrska morala druge iskati trge za svoj hmelj. Dalje bi tudi svetovni trg v Norinberku izgubil vso svojo veljavo in bi bila nemška trgovina s hmeljem dokaj uničena. Nazadnje je bil sprejet z veliko večino predlog, naj nemška vlada dela na to, da se hmeljereja Nemčije pri prihodnjih pogodbah kolikor mogoče zavaruje proti drugemu hmelju z visoko carino.

Tudi avstrijska agrarna zastopstva, med njimi tudi hmeljarska društva, so zborovala, in sicer na Dunaju. Bilo je tudi zastopano Južnoštajersko hmeljarsko društvo po svojem predsedniku. Povdarjalo se je, da Avstro-Ogrska nikakor ne sme dopustiti, da bi se carina v Nemčijo zvišala nad 20 mark pri 100 kg, ker največ svojega hmelja Avstro-Ogrska pošilja v Nemčijo. Pač pa naj se deluje na to, da se kolikor mogoče zniža carina, ki jo imajo Amerikanci, na uvoz hmelja, namreč 173 K na 100 kg, ker se naš izvoz v Ameriko vedno množi. Nadalje se je povdarjalo, da bi carina pri prihodnjih pogodbah smela ostati pri 24 K pri uvozu hmelja v Avstro-Ogrsko, ker pri tej carini se da avstro-ogrskim hmeljarjem izhajati; v Avstro-Ogrsko se namreč uvažajo kakih 23.000—27.000 stotov po 50 kg in radi slabe kakovosti se ne dela nobene konkurence avstrijskim hmeljarjem. Dalje se je povdarjalo, da mora avstro-ogrška vlada gledati na to, da ne bo Nemčija zvišala carine nad 20 mark pri 100 kg. Da bo boj za zvišanje carine v Nemčiji pri pogajanjih jako hud, se vidi tudi iz tega, ker trdijo v Nemčiji, da v primeri uvoza in izvoza med Avstro-Ogrsko in Nemčijo nima uvoz iz Nemčije v Avstrijo nobenega pomena proti uvozu iz Avstro-Ogrske v Nemčijo; nadalje je lega za hmelj pri nas veliko bolj ugodna kakor pa v Nemčiji, in pri nas hmelj dozori prej, je dobre kakovosti in je kmalu na trgu v Nemčiji. Potem še trdijo, da so pri nas pridelovalni stroški nižji kakor v Nemčiji. Torej je za Nemce nezogibna konkurenca.

## Društvena naznanila.

m **Maribor.** Se enkrat opozarjamo na občni zbor mariborske skupine J. S. Z., ki se vrši v nedeljo 8. marca, ob 10. uri dopoldne v Zadr. Zvezl.

m **Maribor.** Vabimo na igro, ki jo drugič priredijo udje Katoliškega pomočniškega društva v nedeljo, dne 8. marca 1914 v dvorani Apothekegasse št. 6 v Mariboru. Spored: 1. Petje, mešan zbor vrlih cerkvenih pevcev iz Kamnice. 2. Vesela igra v 3 dejanjih: „V Ljubljano jo dajmo!“ Blagajna se odpre ob sedmi uri. Začetek točno ob osmih zvečer.

m **Maribor.** V slovenskem gledališču se dne 22. sušca priredi zgodovinska igra „Quo vadis“, vrstnica igre: „V znamenju kriza.“

m **Jarenina.** Za Slovensko Stražo so darovali jareninski rodoljubi na prijateljskem sestanku pri Heriču na Pesnici 7 K. Hvala!

m **Jarenina.** Za Slovensko Stražo se je nabralo na gostiji Sparl-Vodnik med veselimi svati 12 K 50 vin. Slava obmejnim narodnjakom!

m **Orehova vas.** Na Horvatovi, po domače Salamunovi gostiji v Orehovi vasi se je nabralo med svati 8 K za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Živio!

m **Sv. Trojica** v Slov. goricah. Cebelarska podružnica pri Sv. Trojici ima svoj občni zbor dne 8. marca, ob 8. uri zjutraj, pri g. Mlinariču.

p **Ptuj.** V nedeljo, dne 8. marca, se vrši v minoritskem samostanu v posojilniških prostorih shod J. S. Z. ob 11. uri dopoldne. Delavci, vinčarji, posli ter vsa zavedna mladina, pridite vsi ta dan na velevažen shod. Govornik gospod Zajc pride iz Maribora.

p **Ptuj.** Kmetijska podružnica za ptujsko okolico priredi na praznik, dne 19. sušca, ob 9. uri dopoldne, pri gospej Zupančič v Ptujju zborovanje govedo- in konjerejev ptujskega okraja. Namen je poizvedeti, kakšne bilke in žrebce zahtevajo z ozirom na pasmo. Izražene želje se bodo predložile merodajnim krogom. K zborovanju pride tudi zanesljivo gospod živinorejski nadzornik Martin Jelovšek, ki bo predaval o živino- in svinjereji; zato vabi vse gospodarje in gospodinje ter pričakuje prav obilno udeležbo — odbor.

p **Sv. Marko** nize Ptujja. V nedeljo, dne 8. marca, bo predavala gosp. Antonija Štupca iz Maribora o „Sveti vojski“ ali družbi treznosti in sicer za šolske otroke v šoli, takoj po pozni službi božji, za žene in dekleta v Posojilnici po večernicah.

p **Središče.** V nedeljo, 8. marca, ima D. Z. svoj mesečni sestanek. Dekleta, pridite v obilnem številu!

l **Ljutomer.** Blagorodni gospod baron Nagl, zasebnik v Ljutomeru, je podaril društvu Oreč 100 K. Bog plati! Bog živi posnemovalce!

l **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Vrta rodoljubka Mičica Vršič je nabrala 6 K za Slov. Stražo. Od tega so darovali 3 vrli mladeniči 5 K. Živio!

s **Brezno** ob Dravi. Gregorjeva nedelja bo letos izjemoma že dne 8. sušca, zaradi sv. misljona, ki se dne 15. marca v St. Ozbaltu konča in na Remniku pa isto nedeljo prične.

s **Marcenberg.** Dekliška zveza ima v nedeljo, dne 29. marca poučni shod.

s **Sv. III** pri Velenju. Dne 8. sušca po večernicah bo imelo tukajšnje bralno društvo svoj letni občni zbor po navadnem sporedu. Prijatelj društva in lepega berila se uljudno vabijo.

s **Šoštanj.** Jubilejna podružnica c. kr. kmetijske družbe za šoštanski okraj ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 8. sušca, ob 3. uri popoldne v prostorih cerkvene hiše pri Sv. Mihaelu poleg Šoštanja. Ker je na dnevnem redu tudi volitev odbora za dobo 3 let, vabijo se vsi člani podružnice, da se udeležijo v obilnem številu.

k **Konjice.** Na Jožefovo, dne 19. marca, ima Katoliško politično društvo za konjiški okraj po stanovskem nauku obč. zbor. Poroča gospod državni in deželni poslanec Franc Pišek. Prijatelj Kmečke Zveze, zberite se iz celega okraja!

k **Konjice.** Za Slovensko Stražo je dala Roza Kokol iz B. da 2 K. Gostje na gostijah: Vivod-Kotnik K 10.35, pobirala sta Franc Furman in Jula Kumer; Šibanc-Slapič K 6, pobirala je nevesta Šibanc; Skoflec-Skale K 5.20, pobirala Jula Kumer; Bogatin-Bogatin K 4.30, pobirala Terezija Godec. Naj Bog živi vse narodno zavedne Slovence!

k **Loškogora** pri Zrečah. Na svatovščini Oprešnik-Gričnik se je za Slov. Stražo nabralo 2.20 K. Hvala!

e **Celje.** Občni zbor izobraževalnega društva se vrši v nedeljo, dne 8. marca, ob treh popoldne, v dvorani hotela „pri bellem volu.“ Na dnevnem redu je volitev odbora in govor g. uč. Levšička.

e **Sv. Miklavž** nad Laškim. Katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 8. marca, po večernicah, občni zbor z navadnim dnevnim redom.

e **Novaceckev.** Cebelarska podružnica v Novici pri Vojniku uljudno vabi svoje člane, da vplačajo udnino v znesku treh kron.

e **Polzela.** Kat. bralno društvo na Polzeli ima v nedeljo, 8. sušca, ob 3. uri popoldne, v bralni sobi svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom.

e **Polzela.** Podpisano šolsko vodstvo slovenske šole na Polzeli čuti prijeto dolžnost, da se vsem blagim darovalcem za slovensko božičnico javno najprisrčnejše zahvali. — Darovalci: dr. Červinka, okrožni zdravnik na Polzeli, 30 K; trgovca Žigan na Polzeli 30 K; županstvo Polzela 25 K; Ciril-Metodova podružnica v Mozirju, nabrano po gđ. Tončki Ježovnik, K 15.08; klub naprednih akademikov v Celju 15 K; v trgovini Žigan na Polzeli nabrano 10.50 K; nabrano v Celju 22 K; gospi Bebeča Jakševa nabrala na Vranskem 27 K; nadužitelj Petriček nabral v Celju 9 K; nabiralna pola v St. Pavlu 1 K; Piki in Zanier v blagu; Peter Majdič v Celju 10 K; gospi Orešnik, gostilničarka na Polzeli, 10 K; po 5 K so darovali: gđ. g. Leber, župnik v poklju, župnik Jodi, Dinko Cizel, vsi na Polzeli; g. Must A., kaplan, Polzela, 4 K; gospi profesor Suhačeva v Celju 2 K; na blagu so darovali: gđ. in g. Cizel, trgovca na Polzeli. Razne zavedne polzelske gospodinje so darovale v mleku, fejeh itd.; gospi Cimpermanova in gospi Tušakova sta pa spekli vsa pecivo brezplačno. Gospod Julij Žigan je prevzel razdelitev ter vse sodelovanjem gđ. Anice Lipovec, poštne upravitelje na Polzeli, vrtil in razdelil. V blagu so darovali še sledeči gospodje iz Celja: Leskovšek in Gorčar, Zabukovek Maks, krojači, R. Stermečki, trgovca, Prica in Kramer, trgovca. Bog plati! — Šolsko vodstvo slovenske šole.

e **Rečica** ob Savinji. Tukajšnje Kmetijsko društvo ima svoj redni občni zbor dne 8. sušca 1914. popoldne ob 3. uri, v gostilni g. Jožefa Stiglice, po domače Čujež. — Eno uro pozneje pa se vrši tudi redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Rečici ob Sav. ravno v istih prostorih.

e **Rečica.** Bikorejska zadruga javlja po svojem načelniku A. Turnšek, da se vrši prvi občni zbor v ponedeljek, dne 9. marca, dopoldne ob osmih v lokalu Prisljan. Govori dež. živinorejski nadzornik g. Jelovšek.

e **Sladka gora.** V nedeljo, dne 8. marca, po večernicah, se vrši občni zbor bralnega društva, mladinskih zvez in podružnice Slovenske Straže. Sedaj, ko pomehava zima v naravi, naj na stopi ljubka in živahna pomlad po dolgem odmoru zopet enkrat tudi v našem društvenem življenju.

e **Sv. Jurij** ob juž. žel. Na gostiji Pečar-Vodeč nabrala je Vrečko Minka 7.21 K za Slov. Stražo.

e **Sv. Jurij** ob južni žel. V nedeljo, dne 15. marca 1914, priredi tukajšnja kmetijska podružnica predavanje o gozdarstvu. Predavanje bo g. 4. uri popoldne na kmetijski šoli. Predaval bo g. gozdarski komisar J. Urbas iz Maribora.

e **Smihel** nad Mozirjem. Tukajšnja kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 8. sušca, ob pol 11. uri dopoldne, v tukajšnji šoli poučno predavanje. Predaval bo gospod živinorejski nadzornik Martin Jelovšek o živinoreji. Gospodarji in gospodinje, pridite v mnogobrojnem številu!

b **Zakot** pri Brezicah. Kmetijska podružnica Zakot ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 8. marca, ob pol štiri popoldne v restavraciji g. Volčanška na breziški postaji.

## Deželni zbor štajerski.

(Nadaljevanje.)

V torek, dne 4. t. m., so se zopet zaprla vrata štajerske deželne zbornice. Naši poslanci se vračajo domov z velikimi uspehi. Dosegli so: tri železnice, obrtno olajšave za zidarje, Deserje in studenčarje, mirovna sodišča, cestni zakon, zakon za regulacijo Pesnice, Drave, Mislinje in še več drugih važnih zadev. Se dve stvari sta, za kateri so šli z vsem ognjem v boj: prostost pri snaženju dimnikov in šolske olajšave. S temi predlogi so ostali v manjšini. Naše ljudstvo pa si mora zapomniti, da je pri vseh teh predlogih, ki so za ljudstvo velikega pomena, govoril in glasoval proti liberalni poslance dr. Kukovec.

### Snaženje dimnikov.

Že na prvi strani poročamo, da je bil po zelo težkem boju kakor v odseku tako tudi v zbornici sprejet s 3 glasovi večine predlog za olajšave pri zidarjih, lesarjih in studenčarjih. Dr. Kukovec je govoril in glasoval proti kmečkim zahtevam. Nato je prišel na vrsto predlog za snaženje dimnikov. Roškar je še enkrat zagovarjal prvotni predlog dr. Korošca. Tudi dr. Benkovič je dokazoval veliko potrebo, da se spremeni zakon glede snaženja dimnikov. Isto je storil poslanec Novak. Prišlo je do glasovanja. Toda predlog je ostal v manjšini. Naši poslanci so bili vsi na svojih mestih.

### Proračun.

Deželni odbor je zahteval, da se mu odobri proračun do konca oktobra. To je stvar zaupanja do od-

bora. Ker naši poslanci nimajo tega zaupanja, so glasovali proti in to njihovo opozicijsko stališče je utemeljeval dr. Jankovič. Ogorčeno je zavračal napade dr. Negrija, protestiral proti sumničnemu istega govornika, da se širi med slovenskim narodom veliki-srbska državna misel, opravičeval svoje stremljenje po posebni upravni jednoti v okvirju Avstrije in pod zastavo Habsburžanov, zatrjeval, da se ne bojimo narodnih bojev, da smo pa pripravljeni mirno sodelovati z nemškimi sodeželani, če nam ne kratijo naših kulturnih in narodnih pravic. Dosegli smo res sedaj precej gospodarskih zahtev, nezadovoljni pa smo v narodnih vprašanjih, vsled česar glasujemo proti deželnemu proračunu.

### Sola in učitelji.

Učiteljem se je obljubilo, da se jim v prihodnjem deželnem zboru uredijo koučno učiteljske plače. Pri tem je stavil v imenu slovenskih poslancev dr. Korošec predlog, da se obenem z učiteljskim plačami uredi tudi šolsko vprašanje. Naši kmetje zahtevajo šolske olajšave glede zadnjih dveh šolskih let in pol-dnevni pouk. To je opravičena zahteva. Čim bolj bodo bli kmetom na roko, tem ljubša bo kmetu šola. Potem bo tudi sam skrbel, da bo imel dobro plačano učiteljstvo. In zopet je nastopil slovenski poslanec dr. Kukovec ter ostro govoril proti kmečkim zahtevam. Človek se vprašuje, kaj so storili temu človeku kmetje, da nikjer noče slišati o kaki ugodnosti, ki bi se jim dala. Nazadnje se je vršilo poimensko glasovanje in dr. Korošec predlog je propadel s 40 glasovi proti 32. Naši poslanci lahko rečejo, da so pošteno vršili svojo dolžnost.

### Jereslavci--Veliki Obrež.

V dež. kulturnem odseku je poslanec Pišek poročal o zadevi osuševanja 84 ha travnikov v občini Jereslavci--Veliki Obrež, pol. okraj Brežice. Sprejel se je predlog, kakor ga je deželni odbor predložil. Tudi zbornica ga je sprejela soglasno.

### Dr. Kukovca ni.

V deželno-kulturnem odseku je bil odkazan poslanec Novaku predlog dr. Kukovca za osuševanje močvirnih posestev v občini Ivanjkovec in Žerovičci. G. Novak je priporočal, da se predlog sprejme, kar se je tudi zgodilo. Istotako ga je sprejela tudi zbornica. Dr. Kukovec pa je že pozabil na ta predlog in ni bil pri glasovanju niti navzoč. Naši poslanci so njegov predlog podpirali in zanj glasovali.

### Regulacija Mislinje.

V deželnem kulturnem odseku je poslanec Pišek poročal, da se glede predloga dr. Verstovšeka radi regulacije Mislinje deželnemu odboru naroči, naj se z okrajnim zastopom in poljedelskim ministrstvom zaradi prispevkov pogaja in potem v deželnem zboru poroča in tista svota vzame v proračun. Ta predlog se je v odseku soglasno sprejel, istotako tudi v zbornici.

### Različni govori in predlogi.

Pri predlogu za prodajo hotela „Post“ v Rogatcu--Slatini je govoril dr. Korošec proti. Predlog se ni sprejel, hotel se ne proda. Pri obravnavi železnice Maribor--Zeleni Travniki je tudi govoril dr. Korošec. Zbornica pa je sprejela le brezpomembno resolucijo.

Predlog dr. Korošca za železnico Ptuj--Rogatec se je sprejel in se obljubilo 800.000 K.

Poslanci Novak, Pišek in tovariši stavili so v deželnem zboru na deželni odbor vprašanje zaradi samonemških napisov na deželni železnici Poljčane--Konjice ter zahtevali dvojezične napise.

Dne 26. t. m. je stavil poslanec Terjav v dež. zboru predlog, naj se sklene postava, po kateri bi bile tovarne in druga industrijska podjetja primorana, prispevati k občinskim cestam, katere v nekaterih okrajih do skrajnosti razvzijo.

### Obračun z dr. Kukovecem.

V tem zasedanju je pokazal liberalni voditelj dr. Kukovec, kako je v vsem nasproten kmečkim željam in zahtevam. Kar kmetje zahtevajo, tega dr. Kukovec noče. To nasprotno je šlo tako daleč, da se mu je pri razpravi o šolskih in obrtnih olajšavah cela zbornica smejala ter ga ni smatrala več za resnega politika. Kakor osa se je vjedal v vse, kar bi moglo biti kmetu v korist. Najhujše pa je bilo za dr. Kukovec, ko mu je dr. Negri zalučal v obraz, da dr. Kukovec ne sme o napakah drugih ničesar govoriti, ker se ni pozabljen, da je imel dr. Kukovec harem pod milim nebom. Dr. Kukovec se je v političnem življenju popolnoma onemogočil in škoda je za slovenske trge, da nimajo drugega zastopnika!

### Različne zadeve.

V torkovi seji se je deželni zbor bavil z velevažnim vprašanjem, kako zabraniti nadlogo, ki se bo pojavila letos glede rujavega hrošča. Zbornica je sklenila, da razdeli med ljudstvo veliko število poučnih knjižic, kako je uspešno ugonobiti tega škodljivca. Nadalje se sklene, da bo deželni odbor izplačeval okrajnem zastopom, oziroma občinam, za vsak liter rujavega hrošča po 3 vin. — V isti seji je deželni zbor tudi razpravljal o cestnem zakonu, tčoč se podpore za napravo in izboljšanje okrajnih cest za dobo 10 let. Sprejeto. V razpravo je prišla nato regulacija Pesnice. Tudi tozadevni predlog je sprejela zbornica, odklonila je pa zahtevo okrajne sodnije v Sevnici, da se ji izroči poslanec dr. Benkovič.